

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ СУДОВИМИ УСТАНОВАМИ

Ю. АЛЕНІН

*доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
заслужений юрист України,
професор кафедри кримінального процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

А. ПІДГОРОДИНСЬКА

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Необхідність вирішення завдань кримінального судочинства детермінує доцільність розширення та удосконалення існуючих процесуальних форм міжнародного співробітництва. Взаємодія держав і так званих «міжнародних судових установ» є одним із актуальних напрямів взаємодії між державами, що обумовлено посиленням ролі останніх у забезпеченні планетарного правопорядку засобами міжнародного кримінального права та відсутності у держав ефективних механізмів боротьби з масовими

порушеннями основоположних прав і свобод людини на національних рівнях або небажанням держав забезпечувати діяльність таких механізмів [1, 3]. Досить складно переоцінити на сучасному етапі розвитку міждержавних відносин значення вказаних установ. Міжнародні судові установи, як зазначає М. Ентін, з одного боку, являють собою засоби мирного врегулювання міжнародних спорів, а з другого — дають змогу вирішити більш ширше коло завдань, зокрема й щодо юридичного забезпечення політичного, еконо-

мічного та соціокультурного співробітництва та інтеграції. Незалежно від конкретно виконуваних функцій, міжнародні судові установи слугують захисту та зміцненню міжнародного правопорядку, однаковому тлумаченню державами норм міжнародного права та своїх міжнародних зобов'язань. Реалізуючи надані їм повноваження щодо застосування права, вони посилюють юридичну значущість, визначеність міжнародних відносин, надають авторитетне тлумачення чинної норми права, уточнюють її зміст, за наявності певних обставин надають загальне спрямування її подальшій еволюції [2, 8].

Зазначений напрям міжнародного співробітництва для України не є новим, однак потребує суттєвого та поглибленого вивчення, осмислення, розвитку й удосконалення, оскільки цілеспрямоване та ефективне виконання завдань кримінального провадження, передбаченого у ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України), вимагає наявності відповідних адекватних, сучасних процедур і механізмів регулювання.

У науці кримінального процесуального права, в міжнародному праві зазначена тема досить активно вивчається. Серед учених, які безпосередньо досліджують питання, пов'язані з розвитком і функціонуванням міжнародних судових установ, можна назвати П. Бірюкова, І. Бліщенко, І. Бондарєва, О. Волеводза, С. Грицаєва, Н. Дрьоміну, М. Ентіна, О. Касинюк, А. Каюмова, М. Костенка, І. Короткова, І. Марусіна, В. Панова, В. Пилипенка, А. Подшибякіна, М. Михайлова, М. Сірого, І. Фісенка та ін.

Слід зазначити, що правова регламентація процесуальних форм міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні регламентується чинним кримінальним процесуальним законодавством, до якого, відповідно до ч. 2 ст. 1 КПК України, відносяться відповідні положення Конституції

України (ст. 9), міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, КПК України та інших законів України (зокрема і кодифікованих — статті 7–10 Кримінального кодексу України (далі — КК України); закони України «Про міжнародні договори України», «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» тощо). Слід зауважити, що саме кримінально-процесуальний порядок їх реалізації передбачено у КПК України та у відповідних міжнародних договорах. Систему правового регулювання процесуальних форм міжнародного співробітництва під час кримінального провадження становлять два рівні нормативно-правових актів: міжнародно-правовий і внутрішньодержавний. При цьому у випадку виникнення колізій між внутрішньодержавними та міжнародними нормами пріоритет у застосуванні надається міжнародно-правовим актам, які не суперечать Конституції України.

Кримінальним процесуальним законодавством (ст. 614 КПК України, ч. 4 ст. 10 КК України) передбачено можливість здійснення міжнародного співробітництва шляхом визнання та виконання вироків міжнародних судових установ, а також прийняття осіб, засуджених такими установами до позбавлення волі, яке відбувається згідно з правилами глави 46 КПК України, аналогічно з визнанням і виконанням вироків судів іноземних держав, на підставі міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Слід зазначити, що для успішної реалізації цієї форми співробітництва, по-перше, необхідним є роз'яснення термінології, що використовується. Йдеться про термін «міжнародна судова установа» та визначення судів, що входять до системи таких установ, оскільки законодавчо вони не визначені. Так, у ст. 1 Порядку здійснення

захисту прав та інтересів України під час розгляду справ у закордонних юрисдикційних органах, затвердженого Указом Президента України від 25 червня 2002 р. № 0581, міститься поняття іноземного (міжнародного) юрисдикційного органу, під яким розуміється міжнародний судовий, міжнародний арбітражний орган, згода на здійснення юрисдикції яким щодо України надана відповідно до укладеного належним чином міжнародного договору України або в інший спосіб згідно з законами України, а також судовий, арбітражний орган іноземної держави [3, 15]. У науці також існує різний термінологічний апарат щодо досліджуваної теми і використовуються такі терміни: «міжнародний судовий орган», «міжнародний суд», «міжнародний трибунал» тощо. Аналіз спеціальної літератури дає змогу зробити висновок, що всі ці поняття є елементами єдиної системи установ (органів) кримінальної юстиції, які мають спільну мету для всього світового співтовариства щодо здійснення правосуддя [4, 88; 5, 303; 6, 125]. Так, М. Ентін використовує термін «міжнародна судова установа» і відносить до системи останньої міжнародні судові органи загальної компетенції, суди з прав людини, суди інтеграційних об'єднань, квазіюрисдикційні органи міжнародних організацій [2, 8]. І. Марусін зазначає, що «міжнародні судові установи, стороною розгляду в яких мають право брати участь фізичні особи, є органами міжнародних міждержавних організацій, які можуть бути допоміжним органом (тобто не передбаченим установчим договором організації, а створеним у процесі функціонування нею самою — Міжнародний трибунал щодо Руанди); головним органом, тобто одним із керівних органів організації, як визначено в установчому договорі (Суд Андського Співтовариства); основним органом, для здійснення функцій якого й було створено організацію (Міжна-

родний кримінальний суд, Спеціальний Суд щодо Сьєрра-Леоне). Проміжне значення віддається судам із прав людини (Європейському та Міжамериканському)» [1, 9].

Міжнародне право зобов'язує держави виконувати міжнародні судові рішення добросовісно та в повному обсязі. Тобто, як зазначає М. Ентін, теоретично ухвалення міжнародного судового рішення — кінець міжнародного спору. Вважаємо, що спір, зокрема й кримінальний, можна вважати вичерпаним після прийняття до виконання відповідного судового рішення (зокрема й конкретною державою виконання) і реалізація призначеного покарання. Це, зі свого боку, потребує наявності належної правової основи для реалізації відповідної юридичної процедури.

Під вираженням міжнародної судової установи пропонуємо розуміти процесуальне рішення, що ухвалено відповідною міжнародною судовою установою в межах компетенції та в установленому установчим договором (іншим нормативно-правовим актом, що регламентує процедуру та правила здійснення провадження у такій судовій установі) порядку, постановлений у письмовій формі відповідно до норм міжнародного права, що виражає владне волевиявлення, вирішує справу (провадження) по суті, та відповідає вимогам законності, обґрунтованості та вмотивованості задля реалізації завдань кримінального судочинства й виправдовуючи мету створення відповідної міжнародної судової установи.

Ще одне питання, на яке необхідно звернути увагу, — можливість поширення юрисдикції міжнародної судової установи на територію певної держави. Так, категорія «юрисдикція» відноситься й до міжнародного, й до національного права. У першому випадку вона відображає два аспекти владного прийняття рішень: перший належить до утворення норм, що реалізують громадський порядок, а другий — до їх вико-

нання [7, 197]. Кожна держава має право регулювати громадську поведінку в межах своєї території та поза нею у разі, якщо така поведінка стосується її внутрішніх інтересів [8]. Важливо розуміти, що міжнародна судова установа повинна мати юрисдикцію на здійснення правосуддя саме у кримінальних справах, тобто кримінальну юрисдикцію щодо певної категорії кримінальних правопорушень.

Міжнародні судові установи здійснюють юрисдикцію на тій же території, що й національні суди, тобто здійснюють паралельну юрисдикцію. Римським статутом Міжнародного кримінального суду (далі — РС МКС) закріплено так званий принцип компліментарності (додатковості), однак це не означає, що МКС здійснює переслідування тих злочинів, на які вкажуть держави — учасники РС, а свідчать про те, що він не ставить за мету переслідування всіх можливих злочинів та розділяє це завдання із країнами-учасницями [1, 10]. Визначення юрисдикції відповідної міжнародної судової установи — це прерогатива законотворчих органів держав, які, надаючи у визначеному внутрішнім законодавством офіційну згоду на участь у міжнародному договорі про створення таких установ і пов'язаних із ним документів (наприклад, РС МКС), здійснюють і визнання юрисдикції на своїй території, у певних часових межах, стосовно визначеного кола кримінальних правопорушень. При цьому юрисдикційний режим міжнародних судових установ із кримінальною юрисдикцією, як зазначає Н. Дрьоміна, має відповідати вимогам легітимності, цілісності та єдності [9, 186].

Особливе значення для реалізації функції правосуддя у кримінальних провадженнях має МКС, юрисдикція якого Україною в повному обсязі не визнана, оскільки не ратифіковано РС. Однак після Революції Гідності наша держава поступово визнає юрисдикцію МКС іншим, ніж ратифікація, право-

вим способом. Така необхідність поставила після ратифікації Україною 16 вересня 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Відповідно, Україна прийняла на себе низку зобов'язань, зокрема — ратифікувати та імплементувати в подальшому РС МКС та пов'язані з ним документи. Слід зазначити, що положення Статуту (глава IX) передбачають можливість визнання юрисдикції, здійснення активної співпраці без його ратифікації. Так, відповідно до ч. 3 ст. 12 РС при необхідності визнання юрисдикції державою, яка не є учасницею Статуту, ця держава може за допомогою заяви, переданої Секретарю, визнати здійснення Судом юрисдикції відносно цього злочину [10]. Відповідну заяву було передано 8 вересня 2015 р. під час офіційного візиту до Королівства Нідерланди [11]. Однак у такому випадку співробітництво повноцінно не здійснюється, оскільки у держави виникають певні обов'язки, а прав, які набуваються іншими членами, не виникає.

Юрисдикцію МКС було визнано Україною *ad hoc* двічі: 25 лютого 2014 р. щодо злочинів проти людяності, які відбувалися у період з 21 листопада 2013 р. по 22 лютого 2014 р., а також 4 лютого 2014 р. щодо воєнних злочинів, скоєних вищими посадовими особами Російської Федерації й керівниками терористичних організацій «Донецька Народна Республіка» та «Луганська Народна Республіка» у період з 20 лютого 2014 р. і до сьогодні [11].

Підсумовуючи все викладене вище, можна зробити певні висновки. В Україні, яка стала повноцінним членом світової спільноти й активно співпрацює з іншими державами та міжнародними інституціями, зокрема й міжнародними судовими установами, назріла нагальна необхідність удоско-

налення правової бази та термінологічного апарату.

Під «міжнародною судовою установою» пропонуємо розуміти судовий або інший орган, наділений аналогічними повноваженнями на здійснення кримінального провадження, створений на підставі міжнародного договору або рішенням міжнародної організації, членом яких є Україна, згода на юрисдикційність якого визнана Україною у встановленому внутрішнім законодавством порядку.

Співробітництво України з міжнародними судовими установами має відбуватися у всіх можливих формах: видача правопорушників установі, вчинення необхідних процесуальних дій в інтересах правосуддя щодо справи, яка перебуває у провадженні останньої. Це вимагає наявності належної, прописаної у кримінальному процесуальному законодавстві, процедури. КПК України передбачає взаємодію у формі

визнання та виконання вироків міжнародних судових установ і прийняття осіб, засуджених такими судами до позбавлення волі в порядку, аналогічному визнанню та виконанню вироків судів іноземних держав. Передумовою визнання і виконання вироків міжнародних судових установ є визнання юрисдикції відповідної міжнародної судової установи, а для можливості процесуально визнати і виконати вирок — наявність відповідної юридичної процедури. Тобто існуюча правова база для повноцінного здійснення міжнародного співробітництва з міжнародними судовими установами потребує удосконалення, зокрема шляхом створення національного механізму реалізації прийнятих зобов'язань (із чітким визначенням термінів), узгодження із внутрішньо національним законодавством та чіткого розмежування юрисдикції міжнародних судових установ із національними судами.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Марусин И. С.* Международные уголовные судебные учреждения: судоустройство и судопроизводство / И. С. Марусин. — СПб.: Издательский Дом СПб. гос. университета, Изд-во юрид. фак-та С.-Петерб. гос. ун-та, 2004. — 224 с.
2. *Энтин М. Л.* Международные судебные органы: вклад в обеспечение международной стабильности, законности и сотрудничества: автореф. дис. на соискание научн. степени д-ра юрид. наук: спец. 12.00.10 «Международное право» / Энтин Марк Львович. — М., 1993. — 54 с.
3. *Пашковський М. І.* Концепція міжнародного співробітництва з кримінально-процесуальних питань / М. І. Пашковський // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. — Одеса: Юридична література, 2006. — Вип. 27. — С. 15–19.
4. *Васякина Е. В.* Эволюция международных уголовных трибуналов (1945–1994 гг): дис. ... канд. юрид. наук.: спец. 12.00.10 / Е. В. Васякина. — М., 2014. — 193 с.
5. *Волеводз А. Г.* Современная система международной уголовной юстиции: понятие, правовые основы, структура и признаки / А. Г. Волеводз // Международное уголовное правосудие: современные проблемы. — М.: Инст-т права и публичной политики, 2009. — С. 303–323
6. *Решетов Ю. А.* Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности / Ю. А. Решетов. — М.: Международные отношения, 1983. — 224 с.
7. *Blakesley C. L.* Terrorism, Drugs, International Law and Protection of Human liberty / C. L. Blakesley. — N. Y., 1992. — 350 p.
8. *Bassiuni C.* International Extradition and World Public Order / C. Bassiuni. — N. Y.: Oceana publication inc. — 1974. — 268 с.
9. *Дрьоміна Н. В.* Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів: монографія / Н. В. Дрьоміна. — Одеса: Фенікс. — 233 с.
10. *Римський статут Міжнародного кримінального суду* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_588
11. *Юрисдикція Міжнародного кримінального суду* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/118525-yurisdikciya_mizhnarodnogo_kriminalnogo_sudu_schodo_zlochiviv.html
12. *Про Заяву Верховної Ради України «Про визнання Україною юрисдикції Міжнародного кримінального суду щодо скоєння злочинів проти людяності та воєнних злочинів вищими посадовими особами Російської Федерації та керівниками терористичних організацій «ДНР» та «ЛНР», які призвели до особливо тяжких наслідків та масового вбивства українських громадян: Постанова Верховної Ради України від 4 лютого 2015 р.* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/145-19>

REFERENCES

1. Marusin I. S. *Mezhdunarodnye ugovnyye sudebnye uchrezhdeniya: sudoustroystvo i sudoproizvodstvo* [International criminal judicial institutions: judicial organization and legal proceedings], Sankt-Peterburg: Izdatelskiy Dom SPb. gos. universiteta, Izd-vo yurid. fak-ta S.-Peterb. gos. un-ta, 2004, 224 p.
2. Entin M. L. *Mezhdunarodnye sudebnye organy: vklad v obespechenie mezhdunarodnoy stabilnosti, zakonnosti i sotrudnichestva* [International judicial bodies: contribution to ensuring international stability, legality and cooperation], Moskva, 1993, 54 p.
3. Pashkovskiy M. I. *Kontseptsii mezhdunarodnoy spivrobotnytstva z kryminalno-protseusualnykh pytan* [The Concept of the International cooperation on criminal-procedural issues], *Aktualni problemy derzhavy i prava*, Odesa: Iurydychna literatura, 2006, Issue 27, pp. 15–19.
4. Vasyakina E. V. *Evolutsiya mezhdunarodnykh ugovnykh tribunalov (1945–1994 gg)* [The evolution of the international criminal tribunals (1945–1994)], Moskva, 2014, 193 p.
5. Volevodz A. G. *Sovremennaya sistema mezhdunarodnoy ugovnoy yustitsii: ponyatie, pravovye osnovy, struktura i priznaki* [The modern system of international criminal justice: the concept, legal framework, structure and features], *Mezhdunarodnoe ugovnoe pravosudie: sovremennye problemy*, Moskva: Inst-prava i publichnoy politiki, 2009, pp. 303–323.
6. Reshetov Yu. A. *Borba s mezhdunarodnymi prestupleniyami protiv mira i bezopasnosti* [Fight against international crimes against peace and security], Moskva: Mezhdunarodnye otnosheniya, 1983, 224 p.
7. Blakesley C. L. *Terrorism, Drugs, International Law and Protection of Human liberty*, N. Y., 1992, 350 p.
8. Bassiuni C. *International Extradition and World Public Order*, N. Y.: Oceana publication inc, 1974, 268 p.
9. Dromina N. V. *Iurysdyktsiia mezhdunarodnykh kryminalnykh sudiv i trybunaliv* [Jurisdiction of International Criminality Judges and Tribunals], Odesa: Feniks, 233 p.
10. *Rym'skyi statut Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu* [The Rome Statute of the International Criminality Court]. Available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_588
11. *Iurysdyktsiia Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu* [Jurisdiction of the International Criminality Court]. Available at: http://zib.com.ua/ua/118525-yurisdikciya_mizhnarodnogo_kryminalnogo_sudu_schodo_zlochyniv.html
12. Pro Zaiavu Verkhovnoi Rady Ukrainy «Pro vyznannia Ukrainoiu iurysdyktsii Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu shchodo skoiennia zlochyniv proty liudianosti ta voiennykh zlochyniv vyshchymy posadovymy osobamy Rosiiskoi Federatsii ta kerivnykamy terorystychnykh orhanizatsii «DNR» ta «LNR», iaki pryzvely do osobylyvo tiazhkykh naslidkiv ta masovoho vbyvstva ukrainskykh hromadian: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 4 liutoho 2015 r. [On the Statement of the Verkhovna Rada of Ukraine «On the recognition by Ukraine of the jurisdiction of the International Criminal Court for the commission of crimes against humanity and war crimes by senior officials of the Russian Federation and the leaders of the terrorist organizations» DNR and «LNR», which led to especially grave consequences and mass murder of Ukrainian of citizens: Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated February 4, 2015]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/145-19>

Алєнін Ю., Підгородинська А. Теоретико-правові основи співробітництва України з міжнародними судовими установами

Анотація. Співробітництво з міжнародними судовими установами – один із пріоритетних напрямів розвитку у кримінальному процесі. Однак повноцінна співпраця на цьому етапі не може бути реалізована з огляду на низку проблем теоретико-правового характеру. Зокрема, йдеться про необхідність розробки та удосконалення термінологічного апарату: понять «міжнародні судові установи» та визначення їх системи; «вирок міжнародної судової установи». Під «міжнародною судовою установою» пропонуємо розуміти судовий або інший орган, наділений аналогічними повноваженнями, спрямованими на здійснення кримінального провадження (правосуддя), створений на підставі міжнародного договору або рішенням міжнародної організації, офіційну згоду на юрисдикційність якого надано законодавчим органом держави у визначеному внутрішнім законодавством порядку. Аналіз чинного кримінального процесуального законодавства України дає змогу дійти висновку про наявність правових передумов для повноцінного співробітництва, що має здійснюватися у всіх можливих процесуальних формах (видачі правопорушників міжнародній судовій установі, вчиненні необхідних процесуальних дій в інтересах правосуддя щодо справи, яка перебуває у провадженні останньої), однак Кримінальний процесуальний кодекс України передбачає взаємодію тільки у формі визнання та виконання вироків міжнародних судових установ і прийняття осіб, засуджених такими судами до позбавлення волі в порядку, аналогічному визнанню та виконанню вироків судів іноземних держав. Передумовою визнання і виконання вироків міжнародних судових установ є визнання юрисдикції відповідної міжнародної судової установи, а для можливості процесуально визнати і виконати вирок – наявність відповідної юридичної процедури. Тобто існуюча правова база для повноцінного здійснення міжнародного співробітництва з міжнародними судовими установами потребує удосконалення, зокрема, шляхом створення національного механізму реалізації прийнятих зобов'язань (із чітким визначенням термінів), узгоджен-

ня з внутрішньо національним законодавством та чітким розмежуванням юрисдикції міжнародних судових установ із національними судами.

Ключові слова: міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні, міжнародне правосуддя, міжнародні судові установи, міжнародні трибунали, міжнародний кримінальний процес, Міжнародний кримінальний суд, міжнародна юстиція, виконання вироку, передача осіб, видача осіб.

Аленин Ю., Подгородинская А. Теоретико-правовые основы сотрудничества Украины с международными судебными учреждениями

Аннотация. Сотрудничество с международными судебными учреждениями – одно из приоритетных направлений развития в уголовном процессе. Однако полноценно оно не может быть реализовано, учитывая наличие проблем теоретико-правового характера. В частности, речь идет о необходимости разработки и усовершенствования терминологического аппарата: понятий «международные судебные учреждения» и определения их системы; «приговор международного судебного учреждения». Под «международным судебным учреждением» предлагаем понимать судебный либо иной орган с аналогичными полномочиями, направленными на осуществление уголовного производства (и, в частности, процессуальной функции правосудия), созданный на основании международного договора или решением международной организации, официальное согласие на юрисдикционность которого дано законодательным органом государства в порядке, определенном внутригосударственным законодательством последнего. Анализ действующего уголовного процессуального законодательства позволяет сделать вывод о наличии правовых предпосылок для полноценного сотрудничества, которое должно осуществляться во всех возможных процессуальных формах (выдачи правонарушителей международному судебному учреждению, совершении необходимых процессуальных действий в интересах правосудия), однако Уголовный процессуальный кодекс Украины предусматривает взаимодействие в форме признания и исполнения приговоров международных судебных учреждений и принятия лиц, осужденных такими судами к лишению свободы, в порядке, аналогичном признанию и исполнению приговоров судов иностранных государств. Предпосылкой признанию и исполнению приговоров вышеуказанных учреждений является признание юрисдикции последнего, а возможности процессуального исполнения – наличие соответствующей юридической процедуры. Таким образом, существующую правовую базу в этом направлении необходимо совершенствовать, в частности, путем создания национального механизма реализации принятых обязательств (с четким терминологическим аппаратом), согласования с внутринациональным законодательством и четким разграничением юрисдикции международных судебных учреждений и национальными судами.

Ключевые слова: международное сотрудничество в уголовном производстве, международное правосудие, международные судебные учреждения, международный уголовный процесс, международная юстиция, исполнение приговора, передача лиц, выдача лиц.

Alenin Yu., Pidhorodynska A. Theoretical and Legal Bases of Cooperation of Ukraine with International Judicial Institutions

Annotation. Cooperation with international judicial institutions is one of the priority directions of development in the criminal process. However, full cooperation at this stage cannot be realized due to a number of theoretical and legal issues. In particular, it is a question of the necessity of developing and improving the terminology apparatus, in particular, the notions of «international judicial institutions» and the definition of their system; «The verdict of an international judicial institution». Under the «international judicial body», we propose to understand a judicial or other body with similar powers to conduct criminal proceedings (justice), created on the basis of an international treaty or a decision of an international organization, the official consent of which has been granted by the legislative body of the state in accordance with the procedure established by domestic law. The analysis of the current criminal procedural legislation of Ukraine allows us to conclude that there are legal preconditions for full cooperation, which must be carried out in all possible procedural forms (extradition of offenders to an international judicial institution, the commission of necessary procedural actions in the interests of justice in the case which is in the proceedings of the latter), however the CPC of Ukraine provides for cooperation in the form of recognition and enforcement of sentences of international judicial institutions and the adoption of persons sentenced by such courts to deprivation of liberty in an order similar to the recognition and enforcement of sentences of foreign states courts. A prerequisite for the recognition and enforcement of sentences of international judicial institutions is the recognition of the jurisdiction of the relevant international judicial institution, and for the possibility of a procedural recognition and enforcement of the sentence – the existence of an appropriate legal procedure. That is, the existing legal framework for the full implementation of international cooperation with international judicial institutions needs to be improved, in particular, by establishing a national mechanism for the implementation of commitments made (with a clear definition of terms), alignment with national domestic law and a clear delimitation of the jurisdiction of international judicial institutions with national courts.

Key words: international cooperation in criminal proceedings, international justice, international judicial institutions, international tribunals, international criminal process, international criminal court, international justice, the sentence, transfer of persons, surrender of persons.